

Анотація навчальної дисципліни «ГЕОГРАФІЯ ПРАЦІ»

1. **Назва дисципліни** – «Географія праці».
2. **Лектор** – доктор географічних наук, професор Сегіда К.Ю.
3. **Статус** – вибіркова.
4. **Курс** – 4, **семестр** – 7.
5. **Кількість:** кредитів – 4; академічних годин – 120 (лекції – 36, практичні роботи – 36, самостійна робота – 48).
6. **Опис курсу:**

Мета курсу – формування у студентів знань і навичок аналізу територіальної організації праці, виявлення закономірностей розміщення трудових ресурсів, зайнятості та ринку праці в умовах суспільно-географічного розвитку.

Завдання курсу:

- розкрити теоретико-методологічні засади географії праці як складової економічної та соціальної географії;
- охарактеризувати структуру, динаміку та просторові відмінності трудових ресурсів;
- сформувати розуміння взаємозв'язку між економічним розвитком територій і трудовою активністю населення;
- навчити аналізувати територіальні особливості зайнятості, професійно-кваліфікаційної структури, безробіття та міграції;
- розглянути вплив науково-технічного прогресу, цифровізації та глобалізації на формування сучасного ринку праці;
- показати роль людського капіталу як ключового чинника соціально-економічного розвитку регіонів.

Зміст курсу:

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи географії праці.

Предмет, об'єкт, завдання, структура та місце географії праці в системі суспільно-географічних наук. Еволюція поглядів на просторову організацію праці. Категорії: трудові ресурси, зайнятість, безробіття, ринок праці, трудова мобільність. Методи дослідження у географії праці.

Розділ 2. Територіальна організація праці.

Просторові закономірності формування та розміщення трудових ресурсів. Галузева, статеві-вікова, професійна та освітня структура трудового потенціалу. Міграційні процеси та їх вплив на трудові ресурси. Регіональні особливості зайнятості в Україні та світі.

Розділ 3. Сучасні тенденції розвитку ринку праці.

Вплив глобалізації, урбанізації, цифрової трансформації та демографічних змін на ринок праці. Нові форми зайнятості: фриланс, дистанційна робота, гіг-економіка. Просторові аспекти безробіття та соціальної нерівності. Людський капітал і стале використання трудових ресурсів.

7. **Форми та методи навчання:** лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів відповідно до програми курсу.
8. **Методи:** словесні (пояснення, бесіда, дискусія); наочні (використання карт, діаграм, статистичних матеріалів); практичні (виконання аналітичних і картографічних завдань, аналіз даних Держстату, складання тематичних карт).
9. **Форми організації контролю знань, система оцінювання:** усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне); перевірка практичних робіт; письмовий контроль; екзаменаційна робота.
10. **Навчально-методичне забезпечення:**
 - опорні конспекти лекцій, методичні матеріали для практичних занять, статистичні збірники, наукові публікації з географії праці та ринку праці, тематичні карти.
 - Соціальна географія. Підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. – Київ, 2019. – 304 с. <http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/wp-content/uploads/2017/07/Social-Geography.pdf> 2.
 - Сегіда К. Ю. Основи соціальної географії: методичні рекомендації до аудиторної та самостійної роботи студентів бакалавріату третього курсу спеціальності 6.040104 Географія / К. Ю. Сегіда, К. О. Кравченко. – Харків, 2018. – 39 с. http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/wp-content/uploads/2017/07/ОСГ_практ_2018-1.pdf
11. **Мова викладання** – українська.